

చిరు ఉన్నతిలో వెలుగు జీలుగులు

ବିଜୟ

భూరతీయ సంస్కృతికి ప్రతిచింబంగా జాతి, కుల, మత, వర్గ విభేదాలను
 విస్మృతించి సమైక్యంగా జరుపుకునే పండుగే దీపావళి. జగత్తిని జాగ్రత్తం
 చేసే శైతన్య దీపుల శోభావళి. నరకాసురుడనే రాక్షసుడిని సంహరించన
 మరుసటి రోజు అతడి పీడ వదిలిన ఆనందంలో ప్రజలు దీపావళి
 చేసుకుంటారని పూరణలు చెబుతున్నాయి. అలాగే లంకలోని రావణుడిని
 సంహరించి శ్రీరాముడు సతీసమేతంగా అయ్యార్థకు తిరిగి వచ్చినపుడు
 కూడా ప్రజలు ఆనందోత్సవాల మధ్య దీపావళిని జరుపుకున్నారని
 రామాయణం చెపుతోంది. చీకటిని తోలుతూ వెలుగులు తెచ్చే పండుగగా,
 విజయానికి ప్రతీకగా దీపావళి పండుగను జరుపుకుంటారు. ప్రతియేటా
 ఆశ్వయుజ అమావాస్య రోజున వస్తుంది. దీపాల పండుగకు మంచు రోజు
 ఆశ్వయుజ బహుళ చతుర్థశి. దీన్ని నరక చతుర్థశిగా జరుపుకుంటారు.
 దీపాలంకరణ మరియు లక్ష్మీ పూజ
 దీపం జ్యోతిః వరంబ్రహ్మ దీపం సర్వతమోహమ్
 దీపేన సాధ్యతే సర్వమ్ సంధ్యా దీప నమోస్తుతే
 దీపజ్యోతిని పరంబ్రహ్మ స్ఫురూపంగా, మనోవికాసానికి, ఆనందానికి,
 నస్తవులకు, సజ్జనత్తునికి, సద్గుణ సంపత్తికి నిదర్శనంగా భాగిసొరు.

జ విషాధములంతా ఆశ్చర్యముజ బహుళ చతుర్భవి నుండి కార్తిక
మానమంతా సంధ్యా సమయంలో దీపాలను వెలిగిస్తారు. చివరకు ఈ
దీపాలను ముత్తయిదువులు కార్తిక శాశ్వతమికి సముద్ర స్వానాలను ఇచరించి
జీవనదులలో వదులుతారు. ఇవి సౌభాగ్యానికి, సౌశీల్యానికి, సౌజన్యానికి
ప్రతీకలుగా భావిస్తారు. ప్రేగా ఈ దీపావళి శరద్యతువులో అరుదెంచటం
విశేషం. మనోనీశ్వరుతకు, సుఖశాంతులకు అనుమాన కాలమిది.

దీపాలసందుగ అయిన దీపావళి రోజున మహాలక్ష్మీ పూజను
జరుపుకోవడానికి ఒక విశిష్టత ఉంది. పూర్వం దుర్భాగ్య మహార్థ ఒకమారు
దేవేంద్రుని అతిధ్యానికి సంతసించి, ఒక మహిమాన్వితమైన హరోన్ని
ప్రసాదించాడు. ఇందుడు దానిని తిరస్కార భావముతో తన పద్ధతున్న
ఐరావతము అను ఏనుగు మెడలో వేయగా అది ఆ హరోన్ని కాలితో
తీక్ష్ణమైస్తుంది. అది చూచిన దుర్భాగ్యసుడు ఆగ్రహము చెంది దేవేంద్రుని
శపిస్తాడు. తత్కాలీతంగా దేవేంద్రుడు రాజ్యమును కోల్పోయి, సర్వసంపదము
పోగొట్టుకుని దిక్కుతోవక శ్రీపరిని ప్రార్థిస్తాడు. ఈ పరిశీలని గమనించిన
శ్రీ మహావిష్ణువు దేవేంద్రుని ఒక జ్యోతిని వెలిగించి దానిని శ్రీ మహాలక్ష్మీ
స్వరూపంగా తలచి పూజించమని నూచిస్తాడు. దానికి తృప్తిచెందిన లక్ష్మీదేవి
అనుగ్రహంతో తిరిగి త్రిలోకాధిపత్యాన్ని, సర్వసంపదమను పొందాడని

పురాణాలు చెబుతున్నాయి.
 ఆ సమయంలో శ్రీ మహావిష్ణువు చెంతనే ఉండే మహాలక్ష్మీదేవిని ఇంద్రుడు
 ఇలా ప్రశ్నించాడు. తల్లి నీవు కేవలం శ్రీహరి వద్దనే ఉండటం న్యాయమా?
 నీ భక్తులను కరుణించహా? అంటాడు. దీనికి ఆ మాత సమాధానమిన్నా..
 త్రిలోకాధిపతి.. “నన్ను త్రికరణ శుద్ధిగా ఆరాధించే భక్తులకు వారి వారి
 అభీష్టాలకు అనుగుణంగా మహార్థులకు మోక్షాలక్ష్మీ రూపంగా, విజయాన్ని
 కోరేవారికి విజయాలక్ష్మీగా, విద్యార్థులు నన్ను ఆరాధిస్తే విద్యాలక్ష్మీగా,
 ఐశ్వర్యాన్ని కోరి ఆరాధించేవారికి ధనలక్ష్మీగా, వారి సమస్త కోరికలు
 నెరవేర్య వరాలక్ష్మీదేవిగా ప్రసన్నురాలొతానని” సమాధానమిచ్చింది.
 అందుచేత దీపావళి రోజున మహాలక్ష్మీని పూజించేవారికి సర్వసంపదలు
 చేకూరుతాయని విశాసం.

నరక చతుర్ధశి

చిత్రం.
ఆశ్వయుజ బహుళ చతుర్భాగి నరక చతుర్భాగిగా ప్రసిద్ధి పొందింది.
నరకాసురుడు నే రాక్షసుడు చెలరేగి సాధు జనాలను హీడిస్తూ దేవ, మర్యాదలోకాలలో సంబోధిస్తూ కలిగిస్తూటాడు. కృతయుగంలో హిరణ్యకుష్మనీ వడించిన వరాహామి కి, భూధేవికి అసుర సంద్రా సమయంలో

వరకు చెంతురసి

మహావిష్ణువు ద్వాపరయుగంలో శ్రీకృష్ణ భగవానునిగా అవతరించినప్పుడు భూదేవి సత్యబ్రామగా జన్మిస్తుంది.

అప్పటికి నరకాసురుడు లోక కంటకుడై చేస్తున్న అధర్మకృత్యాలను అరికట్టడానికి సత్యభామా సమేతంగా తరలి వెళ్లాడు శ్రీకృష్ణుడు. వారి మధ్యజిరిగిన భీకర సంగ్రామంలో భూదేవి అంశ అయిన సత్యభామ శరాఘూతాలకు మరిపోస్తాడు నరకుడు. తన పుత్రుని పేరైనా కలకాలం నిలిచి ఉండేలా చేయమని సత్యభామ ప్రార్థించడంతో ఆ రోజు నరక చతుర్థిగా పిలువబడుతుండని వరం ప్రుసాదిస్తాడు శ్రీకృష్ణుడు. నరకుని చెరనుండి సాంఘజనులు, బొడ్డు పార్వత్యంపదహారువేలమంది రాజక్ష్యాలు విడిపించబడ్డారు, ధర్మం సుప్రతిష్ఠమైంది.

నరకాసురుని పీడ విరగడైందన్న సంతోషంతో ఆ మరుసలి రోజు ప్రజలు సంబరాలు జరుపుకుంటారు. ఈ సంబరాలు జరుపుకునే రోజు అమవాస్య కావడంతో, చీకటిని పారద్రోలుతూ ప్రజల దీపాలతో తోరణాలు వెలిగించి, ఖాణాసంచా కాల్పి వేడుక చేసుకున్నారు. కాలాక్రమంలో అదే దీపావళి పర్వదినంగా మారింది

దీపావళి అంటే దీపాత్మవం. ఆ రోజు దీప లక్ష్మీ తన కిరణాలతో

తైలే లక్షీరులే గంగా దీపావళి తిథావనేత్!
ఆలక్షీ పరిహారారం తెలాభ్యంగో విధీయతే!
 దీపావళినాడు సునైలో (ముఖ్యంగా సువ్వులనునె) లక్షీదేవి, నదులు,
 భావులు, చెరువులు మొదలున నీటి వపరులలో గర్ందాదేవి మాకు రూపంల్లి

నిండి వుంటారు. కనుక ఆ రోజు నువ్వుల నూనెతో తలంటుకని సూర్యోదయానికి ముందు నాలుగు ఘంటలు అరుణోదయ కాలంలో అభ్యంగన స్నానం తప్పకుండా చేయాలి. ఇలా చేయడం వల్ల దారిడ్యుం తొలగుతుంది, గంగానీ స్నాన ఘలం లభిస్తుంది, నరక భయం ఉండడనేది పురాణాలు చెపుతున్నాయి.

అమావాస్యునాడు స్వర్ణస్ఫులైన పితరులకు తర్వాణం విడవడం విధి కనుక దీపాపాలినాడు త్రైలాభ్యంగన స్నానం తరువాత పురుషులు జలతర్వాణం చేస్తారు. యమాయ తర్వయామి, తర్వయామి తర్వయామి' అంటూ మూడుసార్లు దోసట్లో నీరు విడిచిపెట్టడం వల్ల పితృదేవతలు సంతుష్టిచెంది ఆశీర్వదిస్తారు.

శ్రీలు అభ్యంగన స్నానానంతరం కొత్త బట్టలు కట్టుకుని ఇండ్ ముందు రంగురంగుల ముగ్గులు తీర్చి గుమ్మాలకు పసుపు, కుంకుమలు రాసి మాచిదాక తోరణాలు కట్టి సెయింటం లట్టిపూజకు సన్మాహాలు చేసుకొంటారు. రకరకాలైన రుచికరమైన భక్త్వభోగ్యాలతో సైవేద్యానికి పిండివంటలు సిద్ధం చేయడం, మల్లి ప్రమిదలలో నువ్వుల నూనె పోసి పూజాగ్రహంలో, ఇంటి బయట దీప తోరణాలు అమర్ఖడం, ఆ రోజంతా ఎక్కడలేని హుడాపుడి, ఆపందోతాపోలు వెలివిరుపాంచాయి.

పంచభూతాలలో ప్రధానమైనది అగ్ని. ఈ అగ్ని ప్రాణికోటి మనుగడకు సీసుకరించే తేలియున్నా ఔషధాలి. గ్రహికండాలు, విశ్వాస రద్దరితివున్న

